DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

29. juli 2010 *

I sag C-151/09,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Juzgado de lo Social Único de Algeciras (Spanien) ved afgørelse af 26. marts 2009, indgået til Domstolen den 28. april 2009, i sagen:

Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)

mod

Ayuntamiento de La Línea de la Concepción,

María del Rosario Vecino Uribe,

Ministerio Fiscal,

har

* Processprog: spansk.

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský (refererende dommer) og D. Šváby,

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Ministerio Fiscal ved J.L.M. Retamino, som befuldmægtiget

— den spanske regering ved B. Plaza Cruz, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J. Enegren og R. Vidal Puig, som befuldmægtigede

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. maj 2010,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter (EFT L 82, s. 16).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammerne af en tvist mellem Federación de Servicios Públicos de la UGT (herefter »UGT-FSP«) og Ayuntamiento de La Línea de la Concepción (herefter »Ayuntamiento de La Línea«), María del Rosario Vecino Uribe og 19 andre sagsøgte samt Ministerio Fiscal i anledning af Ayuntamiento de La Líneas nægtelse af at anerkende status som arbejdstagernes juridiske repræsentanter for personer, som er valgt til at varetage denne funktion, i en række virksomheder med ansvar for offentlige tjenesteydelseskoncessioner, der er overført til denne kommune.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

3 Ved direktiv 2001/23 blev der foretaget en kodifikation af Rådets direktiv 77/187/EØF af 14. februar 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter (EFT L 61, s. 26), som ændret ved Rådets direktiv 98/50/EF af 29. juni 1998 (EFT L 201, s. 88).

4 Det fremgår af tredje betragtning til direktiv 2001/23, at »[d]et er nødvendigt at fastsætte bestemmelser til beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af ny indehaver især for at sikre varetagelsen af deres rettigheder«.

5 Direktivets artikel 1, stk. 1, bestemmer:

»a) Dette direktiv finder anvendelse på overførsel af en virksomhed eller bedrift eller af en del af en virksomhed eller bedrift til en anden indehaver som følge af en overdragelse eller fusion.

b) Som overførsel i henhold til dette direktiv anses overførsel af en økonomisk enhed, der bevarer sin identitet, forstået som en helhed af midler, der er organiseret med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet, uanset om den er væsentlig eller accessorisk, jf. dog litra a) og de følgende bestemmelser i denne artikel.

c) Dette direktiv finder anvendelse på offentligretlige og privatretlige virksomheder, der udøver en økonomisk aktivitet, uanset om de opererer med gevinst for øje. En administrativ omorganisering af offentlige administrative myndigheder eller en overførsel af administrative funktioner mellem offentlige administrative myndigheder er ikke en overførsel i dette direktivs forstand.«

6 Direktivets artikel 2, stk. 1, fastsætter:

»I dette direktiv forstås ved:

[…]

c) »repræsentanter for arbejdstagerne« og beslægtede udtryk: repræsentanter for arbejdstagerne i henhold til lovgivning eller praksis i medlemsstaterne.

[…]«

7 Direktivets artikel 6 bestemmer:

»1. Såfremt en virksomhed eller bedrift eller en del af en virksomhed eller bedrift bevarer sin uafhængighed, har repræsentanterne eller repræsentationen for de af overførslen berørte arbejdstagere fortsat den retsstilling og funktion, som de havde inden datoen for overførslen, og som er fastsat i love eller administrative bestemmelser eller ved en overenskomst, forudsat at de nødvendige betingelser for sammensætning af en repræsentation for arbejdstagerne er til stede.

Første afsnit finder ikke anvendelse, hvis de nødvendige betingelser for nyudpegning af repræsentanter for arbejdstagerne eller ny sammensætning af repræsentationen for arbejdstagerne er til stede i henhold til medlemsstaternes love eller administrative bestemmelser eller i henhold til en overenskomst med repræsentanterne for arbejdstagerne.

Når der mod overdrageren er indledt konkursbehandling eller en anden tilsvarende insolvensbehandling, som tager sigte på realisering af overdragerens aktiver, og som er under tilsyn af en kompetent offentlig myndighed (som kan være en kurator, der er godkendt af en kompetent offentlig myndighed), kan medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de overførte arbejdstagere repræsenteres på behørig vis, indtil det nye valg eller den nye udpegning af arbejdstagerrepræsentanter har fundet sted.

Såfremt en virksomhed eller bedrift eller en del af en virksomhed eller bedrift ikke bevarer sin uafhængighed, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de overførte arbejdstagere, som var repræsenteret inden overførslen, fortsat repræsenteres på behørig vis i den periode, der er nødvendig for på ny at kunne sammensætte eller udpege en repræsentation for arbejdstagerne i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis.

2. Såfremt mandatet for repræsentanterne for de af overførslen berørte arbejdstagere udløber på grund af denne overførsel, er disse repræsentanter stadig omfattet af de beskyttelsesforanstaltninger, som er fastsat i medlemsstaternes love eller administrative bestemmelser, eller som anvendes i henhold til gældende praksis.«

Nationale bestemmelser

8 Direktiv 2001/23 er gennemført i spansk ret ved kongeligt lovdekret nr. 1/1995 af 24. marts 1995 om godkendelse af lovbekendtgørelse af lov om arbejdstagernes rettigheder (BOE nr. 75 af 29.3.1995, s. 9654), som affattet efter lov 12/2001 af 9.7.2001 (BOE nr. 164 af 10.7.2001, s. 24890, herefter »loven om arbejdstagernes rettigheder«).

9 Artikel 44 i loven om arbejdstagernes rettigheder bestemmer:

»1. Overdragelsen af en virksomhed, af et erhvervscenter eller af en selvstændig produktionsenhed medfører ikke i sig selv, at ansættelsesforholdet ophører, idet den nye arbejdsgiver indtræder i den tidligere arbejdsgivers rettigheder og forpligtelser i henhold til ansættelseskontrakten og på området for den sociale sikringsordning, herunder de aftaler, der er indgået med hensyn til pension under de betingelser, der er fastsat i den særlige lovgivning, der finder anvendelse, og generelt i alle de forpligtelser vedrørende supplerende social sikring, som overdrageren har indgået.

[…]

5. Såfremt den virksomhed eller bedrift eller produktionsenhed, der er genstand for overførslen, bevarer sin uafhængighed, vil en ændring af arbejdsgiversituationen ikke i sig selv bringe arbejdstagernes juridiske repræsentanters mandat til ophør, idet de fortsat vil udøve deres funktioner på samme betingelser og under samme forhold, som var gældende tidligere.«

10 Artikel 67, stk. 1, in fine, i loven om arbejdstagernes rettigheder fastsætter en mulighed for afholdelse af delvise valg inden for en virksomhed for at imødegå en forøgelse af arbejdsstyrkens størrelse på følgende måde:

»Der kan afholdes delvise valg efter afgang eller afskedigelser eller for at tilpasse arbejdstagerrepræsentationen efter en forøgelse af arbejdsstyrkens størrelse. Kollektive aftaler kan fastsætte foranstaltninger, der skal træffes for at tilpasse arbejdstagerrepræsentationen til de væsentlige nedsættelser i arbejdsstyrken, der kan ske inden for en virksomhed. Hvis der ikke findes en sådan bestemmelse, skal en sådan tilpasning være aftalt mellem virksomheden og arbejdstagerrepræsentanterne.«

11 Artikel 67, stk. 3, i loven om arbejdstagernes rettigheder bestemmer:

»Varigheden af arbejdstagerrepræsentanternes og medlemmerne af virksomhedens samarbejdsudvalgs mandat fastsættes til fire år, hvorved de bevarer deres funktioner ved udøvelsen af deres kompetencer og de hertil knyttede garantier, frem til udskrivning og afholdelse af nye valg.

Arbejdstagerrepræsentanterne og medlemmerne af virksomhedens samarbejdsudvalg kan alene afsættes ved en afgørelse, der træffes ved en direkte almindelig, fri og hemmelig afstemning af de medarbejdere, som har valgt dem, med absolut flertal på en ekstraordinær samling, der afholdes med dette formål, under deltagelse af mindst en tredjedel af de stemmeberettigede. En afsættelse kan imidlertid ikke afbryde verserende forhandlinger om en ny kollektiv overenskomst eller påtænkes gennemført før, der er forløbet mindst seks måneder.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

12 Den 25. august 2008 udstedte borgmesteren for Ayuntamiento de La Línea et dekret, hvorved han besluttede at tilbagetage en række koncessioner på offentlige

tjenesteydelser, som hidtil havde været overdraget til fire private koncessionshavende virksomheder. De tjenesteydelser, der er omfattet af de tilbagetagne koncessioner, vedrører pedeltjenester, rengøring af offentlige skoler, rengøring af veje, og vedligeholdelse af parker og haveanlæg.

13 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den kommunale forvaltning efter Ayuntamiento de La Líneas tilbagetagelse af de forskellige koncessioner på offentlige tjenesteydelser indtrådte i de rettigheder og forpligtelser, der gjaldt i forhold til de medarbejdere, som var ansat i de hidtidige koncessionshavende virksomheder, og at disse blev en del af kommunens personale, men at det uden undtagelse er de selv samme arbejdstagere, der i dag er ansat i de samme stillinger og udøver de samme funktioner som før nævnte tilbagetagelse, i de samme virksomheder og under ledelse af de samme umiddelbart foresatte uden væsentlige ændringer i arbejdsforholdene. Den eneste ændring er, at deres øverste ansvarlige, der rangerer over de disse tidligere ledere, er de pågældende indehavere af offentlige embeder, dvs. byrådsmedlemmer eller borgmester.

14 Medarbejdernes juridiske repræsentanter i hver af de koncessionshavende virksomheder anmodede efter tilbagetagelsen af koncessionerne Ayuntamiento de La Línea om kompensation for overtid. Disse anmodninger blev afslået ved afgørelse af 10. september 2008 med den begrundelse, at de berørte medarbejdere som følge af, at de var blevet en del af det kommunale personale, ikke længere varetog funktionen som juridiske repræsentanter.

15 På denne baggrund anmodede sagsøgeren i hovedsagen, dvs. UGT-FSP, den 28. oktober 2008, efter at være blevet bekendt med denne afgørelse, Ayuntamiento de La Línea om uddybende forklaringer herom, og anlagde derefter den 13. november 2008 sag ved Juzgado de lo Social Único de Algeciras til prøvelse af den nævnte afgørelse.

16 Juzgado de lo Social Único de Algeciras besluttede ved afgørelse af 26. marts 2009 at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er betingelsen om bevarelse af uafhængigheden, som er nævnt i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/23/EF […], opfyldt i en faktisk situation (som den i hovedsagen), hvor en kommunal forvaltning efter den pågældende kommunes tilbagetagelse af forskellige koncessioner på offentlige tjenesteydelser rent faktisk er indtrådt i de rettigheder og forpligtelser, der gjaldt i forhold til de medarbejdere, der var ansat i de hidtidige koncessionshavende virksomheder, og disse er blevet en del af kommunens personale, men det er de selv samme arbejdstagere (uden undtagelse), der i dag er ansat i de samme stillinger og udøver de samme funktioner som før nævnte tilbagetagelse, i de samme virksomheder og under ledelse af de samme umiddelbart foresatte (hierarkisk overordnede) uden væsentlige ændringer i arbejdsvilkårene, og hvor den eneste ændring er, at deres øverste ansvarlige (der rangerer over de tidligere ledere) er de pågældende indehavere af offentlige embeder (byrådsmedlemmer eller borgmester)?«

Om det præjudicielle spørgsmål

17 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den overførte økonomiske enhed bevarer sin uafhængighed som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/23, når medarbejdere, der udgør en del af enhedens personale, overtages af en kommune og bliver en del af dennes personale, og de selv samme medarbejdere fortsat er ansat i de samme stillinger og udøver de samme funktioner som før overførslen, i de samme virksomheder og under ledelse af de samme hierarkisk overordnede uden væsentlige ændringer i arbejdsvilkårene, og hvor den eneste ændring er, at folkevalgte bliver de øverste ansvarlige i den overførte enhed.

18 Den spanske regering finder ikke, at betingelserne for en overførsel som omhandlet i direktiv 2001/23 er opfyldt i hovedsagen. Denne regering har nemlig gjort gældende, at der ikke er sket overførsel af betydelige materielle aktiver mellem de koncessionshavende virksomheder og Ayuntamiento de La Línea, for så vidt som de kommunale offentlige skoler, veje samt parker og haveanlæg allerede tilhørte Ayuntamiento de La Línea. Der var alene tale om, at hele det personale, der var ansat hos de koncessionshavende virksomheder, skulle overtages. Der kan imidlertid ikke ses bort fra de materielle aktiver, som ligger til grund for de tjenesteydelser inden for pedeltjeneste, rengøring og vedligeholdelse, som blev varetaget af de nævnte koncessionshavende virksomheder, selv om arbejdskraften udgør en væsentlig del af sådanne ydelser.

19 Med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål skal det derfor indledningsvist fastslås, om en overførsel som den i hovedsagen omhandlede henhører under artikel 1, stk. 1, litra b), i direktiv 2001/23. Det er nemlig kun, når sidstnævnte spørgsmål besvares bekræftende, at spørgsmålet om uafhængighed som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/23 opstår.

Spørgsmålet, om der foreligger en overførsel som omhandlet i artikel 1 i direktiv 2001/23

20 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at hovedsagen drejer sig om en kommunes, dvs. en offentligretlig arbejdsgivers, overtagelse af en række koncessioner på offentlige tjenesteydelser, som hidtil havde været overdraget til forskellige private koncessionshavende virksomheder. Den akt, der gennemfører denne overtagelse, er et kommunalt dekret.

21 Direktiv 2001/23 finder i medfør af dets artikel 1, stk. 1, anvendelse på overførsel af en virksomhed eller bedrift eller af en del af en virksomhed eller bedrift til en anden indehaver som følge af en overdragelse eller fusion.

22 Ifølge fast retspraksis er formålet med direktiv 2001/23 at sikre en fortsættelse af de bestående ansættelsesforhold inden for en økonomisk enhed, selv om denne skifter indehaver. Det afgørende ved vurderingen af, om der foreligger en overførsel i direktivets forstand, er, om den pågældende økonomiske enhed har bevaret sin identitet, hvilket navnlig må lægges til grund, såfremt driften faktisk fortsættes eller genoptages (jf. bl.a. dom af 18.3.1986, sag 24/85, Spijkers, Sml. s. 1119, præmis 11 og 12, og af 15.12.2005, forenede sager C-232/04 og C-233/04, Güney-Görres og Demir, Sml. I, s. 11237, præmis 31 og den deri nævnte praksis).

23 Domstolen har, mens direktiv 77/187 var gældende, hvilket direktiv blev ændret ved direktiv 98/50, fastslået, at den omstændighed alene, at erhververen af aktiviteterne er et offentligretligt organ, i det foreliggende tilfælde en kommune, ikke udelukker, at der kan foreligge en overførsel, der er omfattet af det nævnte direktivs anvendelsesområde (dom af 26.9.2000, sag C-175/99, Mayeur, Sml. I, s. 7755, præmis 33). En sådan konklusion gør sig ligeledes gældende i forhold til direktiv 2001/23.

24 Den omstændighed, at den afgørelse, hvorved overtagelsen af koncessionerne på offentlige tjenesteydelser blev gennemført, er et dekret, dvs. en afgørelse, der blev truffet ensidigt af Ayuntamiento de La Línea, er ikke til hinder for, at der foreligger en overførsel som omhandlet i direktiv 2001/23 mellem de private koncessionshavende virksomheder og Ayuntamiento de La Línea.

25 Domstolen har tidligere fastslået, at den omstændighed, at overførslen er en følge af afgørelser, som er truffet ensidigt af offentlige myndigheder, og ikke beror på en aftale, ikke udelukker, at det nævnte direktiv kan finde anvendelse (jf. dom af 19.5.1992, sag C-29/91, Redmond Stichting, Sml. I, s. 3189, præmis 15-17, og af 14.9.2000, sag C-343/98, Collino og Chiappero, Sml. I, s. 6659, præmis 34).

26 For at direktiv 2001/23 kan finde anvendelse, forudsættes det, at overførslen vedrører en økonomisk enhed, der er organiseret på en stabil måde, og hvis aktiviteter ikke er begrænset til udførelsen af en nærmere bestemt entreprise (jf. bl.a. dom af 19.9.1995, sag C-48/94, Rygaard, Sml. I, s. 2745, præmis 20). Begrebet enhed omfatter således en organiseret helhed af personer og aktiver, der gør det muligt at udøve en økonomisk virksomhed med et selvstændigt formål (jf. bl.a. dom af 11.3.1997, sag C-13/95, Süzen, Sml. I, s. 1259, præmis 13, og af 20.11.2003, sag C-340/01, Abler m.fl., Sml. I, s. 14023, præmis 30, samt dommen i sagen Güney-Görres og Demir, præmis 32).

27 Ved bedømmelsen af, om betingelserne for, at der er tale om overførsel af en økonomisk enhed, der er organiseret på stabil måde, er opfyldt, må der tages hensyn til alle de faktiske omstændigheder ved overførslen, herunder hvilken form for virksomhed eller bedrift der er tale om, hvorvidt der er sket en overførsel af de materielle aktiver som f.eks. bygninger og løsøre, værdien af de immaterielle aktiver på tidspunktet for overførslen, hvorvidt den nye indehaver har overtaget størstedelen af arbejdsstyrken, om kundekredsen overføres, samt i hvor høj grad aktiviteterne før og efter overførslen er de samme, og hvor længe disse eventuelt har været indstillet. Alle disse omstændigheder kan kun indgå som enkelte elementer i den samlede bedømmelse, der skal foretages, og de kan derfor ikke vurderes isoleret (jf. bl.a. Spijkers-dommen, præmis 13, Redmond Stichting-dommen, præmis 24, Süzen-dommen, præmis 14, og dommen i sagen Abler m.fl., præmis 33 og 34, samt dommen i sagen Güney-Görres og Demir, præmis 33 og 34).

28 Desuden har Domstolen udtalt, at en økonomisk enhed navnlig i visse brancher kan fungere uden materielle eller immaterielle aktiver af betydning, og det kan i så fald ikke være afgørende for, om enheden opretholdes efter den pågældende transaktion, at der overdrages sådanne aktiver (jf. Süzen-dommen, præmis 18, samt dom af 10.12.1998, forenede sager C-127/96, C-229/96 og C-74/97, Hernández Vidal m.fl., Sml. I, s. 8179, præmis 31, og af 10.12.1998, forenede sager C-173/96 og C-247/96, Hidalgo m.fl., Sml. I, s. 8237, præmis 31).

29 Domstolen har således fastslået, at i visse brancher, hvor arbejdskraften udgør den væsentligste del af aktiviteten, vil en gruppe af arbejdstagere, som i længere tid udfører en fælles aktivitet, kunne udgøre en økonomisk enhed, og en sådan enhed vil kunne opretholde sin identitet efter en overførsel, når den nye indehaver ikke blot viderefører den hidtidige aktivitet, men også overtager en efter antal og kvalifikationer betydelig del af den arbejdsstyrke, som hos forgængeren specielt udførte denne opgave. I så fald overtager den nye indehaver en organiseret helhed af elementer, der gør det muligt på stabil måde at fortsætte den overdragende virksomheds aktiviteter eller nogle af disse (jf. Süzen-dommen, præmis 21, dommen i sagen Hernández Vidal m.fl., præmis 32, samt dommen i sagen Hidalgo m.fl., præmis 32).

30 Domstolen har særligt vedrørende en rengøringsvirksomhed fastslået, at en organiseret helhed af lønmodtagere, som specielt og i længere tid udfører opgaver i fællesskab, når der ikke er tale om andre produktionsfaktorer, kan udgøre en økonomisk enhed (dommen i sagen Hernández Vidal m.fl., præmis 27).

31 Som generaladvokaten har anført i punkt 39 i forslaget til afgørelse, er den omstændighed, at aktiver såsom skolebygninger, veje og offentlige parker og haveanlæg, som i hovedsagen ligger til grund for de af de koncessionshavende virksomheder leverede tjenesteydelser, ikke blev overført, på ingen måde relevant. De aktiver, der i givet fald skal tages i betragtning, er nemlig ethvert anlægsaktiv, maskine og/eller udstyr, der faktisk anvendes for at præstere de pågældende tjenesteydelser inden for pedeltjeneste, rengøring og vedligeholdelse.

32 I lyset af ovennævnte fortolkningselementer som helhed tilkommer det den forelæggende ret at afgøre, om der i hovedsagen er sket en overførsel som omhandlet i direktiv 2001/23.

Begrebet »uafhængighed« som omhandlet i artikel 6 i direktiv 2001/23

33 Den spanske regering har anført, at begrebet »uafhængighed«, som er indeholdt i artikel 6 i direktiv 2001/23, skal fortolkes som svarende til begrebet »identitet« i direktivets artikel 1, stk. 1, litra b). En sådan fortolkning kan imidlertid ikke tiltrædes.

34 Som det følger af artikel 1, stk. 1, litra b), i direktiv 2001/23, skal spørgsmålet om bevarelse af identitet bedømmes på tidspunktet for gennemførelsen af overdragelsen eller fusionen af den omhandlede økonomiske enhed. Det er kun i det tilfælde, at denne enhed bevarer sin identitet, at en sådan gennemførelse kan kvalificeres som en »overførsel« som omhandlet i dette direktiv.

35 Derimod skal spørgsmålet om bevarelse af uafhængighed først bedømmes efter, at det er fastslået, at der foreligger en overførsel som omhandlet i direktiv 2001/23. Dette direktiv kan nemlig anvendes på enhver overførsel, der opfylder betingelserne i direktivets artikel 1, stk. 1, uanset om den overførte økonomiske enhed bevarer sin uafhængighed i erhververens struktur eller ej (jf. dom af 12.2.2009, sag C-466/07, Klarenberg, Sml. I, s. 803, præmis 50).

36 Hvis begreberne »identitet« og »uafhængighed« svarede til hinanden, ville den indledende del af artikel 6, stk. 1, første afsnit, i direktiv 2001/23, som opstiller betingelsen om, at den omhandlede virksomhed eller bedrift eller en del af en virksomhed eller bedrift skal bevare sin uafhængighed, blive frataget sin effektive virkning, eftersom direktivets artikel 6, stk. 1, finder automatisk anvendelse i tilfælde af, at den kommercielle enhed bevarer sin identitet som omhandlet i direktivets artikel 1, stk. 1, litra b). Følgelig svarer disse begreber ikke til hinanden, og spørgsmålet om, hvorvidt

en virksomhed har bevaret sin uafhængighed hvad angår artikel 6 i direktiv 2001/23, skal først overvejes, når det er fastslået, at der faktisk har fundet en overførsel sted som omhandlet i dette direktiv.

37 For så vidt angår begrebet »uafhængighed« må det konstateres, at den nævnte artikel 6 ikke indeholder nogen definition heraf. Dette begreb er heller ikke defineret i andre artikler i direktivet.

38 Efter fast retspraksis følger det såvel af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at en bestemmelse i EU-retten, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes lovgivning med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Den Europæiske Union (jf. i denne retning senest dom af 3.12.2009, sag C-433/08, Yaesu Europe, Sml. I, s. 11487, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

39 Det fremgår ligeledes af fast retspraksis, at fastlæggelsen af betydningen og rækkevidden af udtryk, som ikke er defineret i EU-retten, skal ske efter deres normale mening i sædvanlig sprogbrug, idet der tages hensyn til den generelle sammenhæng, hvori de anvendes, og de mål, der forfølges med den lovgivning, som de udgør en del af (jf. i denne retning bl.a. dom af 10.3.2005, sag C-336/03, easyCar, Sml. I, s. 1947, præmis 21, af 22.12.2008, sag C-549/07, Wallentin-Hermann, Sml. I, s. 11061, præmis 17, og af 5.3.2009, C-556/07, Kommissionen mod Frankrig, præmis 50).

40 Det skal indledningsvis påpeges, at direktiv 2001/23 har til formål at sikre, at arbejdstagernes rettigheder opretholdes, når virksomheden skifter indehaver, idet arbejdstagerne kan forblive ansat i virksomheden under den nye indehaver på de vilkår, der er aftalt med overdrageren (jf. bl.a. dom af 10.2.1988, sag 324/96, Foreningen af

Arbejdsledere i Danmark, Sml. s. 739, præmis 9, af 9.3.2006, sag C-499/04, Werhof, Sml. I, s. 2397, præmis 25, og af 27.11.2008, sag C-396/07, Juuri, Sml. I, s. 8883, præmis 28). Arbejdstagernes ret til at blive repræsenteret er ikke en undtagelse. Det følger heraf, at denne repræsentation i almindelighed ikke må påvirkes af overførslen.

41 Artikel 6, stk. 1, første afsnit, i direktiv 2001/23, der indeholder en almindelig regel vedrørende repræsentation af arbejdstagere, bestemmer nemlig, at såfremt en virksomhed eller bedrift eller en del af en virksomhed eller bedrift bevarer sin uafhængighed, har repræsentanterne eller repræsentationen for de af overførslen berørte arbejdstagere fortsat den retsstilling og funktion, som de havde inden datoen for overførslen.

42 Det bemærkes herefter, at begrebet »uafhængighed« ifølge den normale mening i sædvanlig sprogbrug beskriver retten til selvstyre.

43 Anvendt på en økonomisk enhed betyder dette begreb, at de ansvarlige for denne enhed overdrages kompetence til relativt frit og selvstændigt at tilrettelægge arbejdet i denne enhed i forbindelse med enhedens specifikke økonomiske aktivitet, og mere specifikt, kompetencen til at udstede ordrer og instruktioner, fordele opgaver til den omhandlede enheds underordnede arbejdstagere samt at bestemme brugen af de materielle aktiver, som enheden har til rådighed, og det uden direkte indblanding fra arbejdsgiverens andre organisationsstrukturer (herefter »organisationskompetence«).

44 Uafhængigheden er således i princippet bevaret i henhold til artikel 6, stk. 1, første afsnit, i direktiv 2001/23, når den organisationskompetence, som de ansvarlige for den overførte enhed råder over — efter en overførsel — i realiteten forbliver uforandret inden for erhververens organisationsstruktur i forhold til den situation, der bestod før overførslen.

45 I dette tilfælde skal arbejdstagernes ret til at blive repræsenteret i princippet udøves i henhold til de samme bestemmelser og på de samme betingelser som før overførslen.

46 Derimod vil arbejdstagernes interesser i en situation, hvor de er undergivet ansvarlige, som efter en overførsel har fået reduceret deres organisationskompetence og ikke længere kan kvalificeres som uafhængige, ikke længere være de samme, og dermed skal retstillingen og funktionen for deres repræsentation tilpasses de indtrådte ændringer. Dette er baggrunden for, som det fremgår af artikel 6, stk. 1, fjerde afsnit, i direktiv 2001/23, at mandatet for repræsentanterne for de af overførslen berørte arbejdstagere i et sådant tilfælde skal begrænses til blot at omfatte den periode, der er nødvendig for på ny at kunne sammensætte eller udpege en repræsentation for arbejdstagerne.

47 Hvad angår en eventuel omfordeling af visse organisationskompetencer inden for den overførte enhed kan dette i princippet ikke ændre enhedens uafhængighed. Det afgørende er, at de ansvarlige for den overførte enhed samlet set kan udøve de organisationskompetencer, som de allerede rådede over inden overførslen, over for den nye arbejdsgivers andre organisationsstrukturer.

48 Desuden kan det forhold alene, at de øverste ansvarlige udskiftes, som i hovedsagen, ikke i sig selv påvirke den overførte enheds uafhængighed.

49 Det er alene kompetencer, der sætter disse øverste ansvarlige i stand til direkte at tilrettelægge aktiviteterne for arbejdstagerne i denne enhed og at overtage beslutningstagningen internt i enheden, der kan påvirke den nævnte enheds uafhængighed. Dog gælder det, at en sådan overtagelse af beslutningstagningen internt i den overførte enhed ikke kan anses for at fratage enheden dens uafhængighed, hvis den undtagelsesvis finder sted i nødstilfælde, såsom et alvorligt tilfælde, der skader enhedens virksomhed, og når denne overtagelse er tidsbegrænset og finder sted i overensstemmelse med regler, der er fastsat med dette formål.

50 Desuden påvirker den omstændighed alene, at de øverste ansvarlige har en kontrolbeføjelse, ikke i almindelighed den overførte enheds uafhængighed, medmindre denne beføjelse ligeledes omfatter en kompetence som den, der er specificeret i den forrige præmis.

51 En sådan fortolkning af begrebet uafhængighed gør det endvidere muligt at sikre den effektive virkning af artikel 6 i direktiv 2001/23, eftersom overførslen af en virksomhed eller bedrift eller en del af en virksomhed eller bedrift i praksis næsten altid ledsages af en udskiftning af de øverste ansvarlige.

52 Denne fortolkning kan ikke drages i tvivl af den spanske regerings argumentation, hvorefter en sådan fortolkning, der i hovedsagen fører til, at den eksisterende medarbejderrepræsentation fortsætter, dels vil skabe en form for »dobbelt repræsentation« inden for den nye arbejdsgivers arbejdsstyrke, dels ikke vil tage hensyn til det økonomiske tab for den nye arbejdsgiver, som følger af forpligtelsen til at indrømme repræsentanterne for de overførte arbejdstagere »kompensation for overtid«, således at de kan udføre deres opgaver. Disse argumenter søger nemlig blot at rejse tvivl om de lovlige følger af det valg, som EU-lovgiveren har truffet ved at indføre artikel 6 i direktiv 2001/23.

53 Den spanske regerings argument om, at der foreligger diskrimination og en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet i forhold til den nye arbejdsgivers eksisterende arbejdsstyrkes medarbejderrepræsentanter og fagforeningsrepræsentanter, må ligeledes forkastes.

54 I den forbindelse bemærkes, som generaladvokaten har anført i punkt 88 i forslaget til afgørelse, at selv om det lægges til grund, at de overførte arbejdstagere og dem, der allerede er beskæftiget af den nye arbejdsgiver, befinder sig i sammenlignelige situationer, er den forskellige behandling, der følger af en mulig organisatorisk uligevægt hos den nye arbejdsgiver til skade for de fagforeningsrepræsentanter, der allerede er repræsenteret i enheden, og de berørte medarbejderrepræsentanter, hvis antal forbliver uændret, begrundet i betragtning af formålet med direktiv 2001/23, som er at sikre så vidt muligt og praktisk gennemførligt, at de nye arbejdstagere ikke stilles ufordelagtigt på grund af overførslen i forhold til deres hidtidige situation.

55 Hvad endelig angår argumentet om, at den eksisterende arbejdsstyrkes frihed til at deltage i fagforeningsaktiviteter vil blive hæmmet, er det tilstrækkeligt at fastslå, at den spanske regering ikke har påvist, hvordan denne grundlæggende frihed under omstændighederne i hovedsagen er påvirket af bevarelsen af den overførte enheds arbejdstagerrepræsentanter.

56 På grundlag af samtlige anførte betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at en overført økonomisk enhed bevarer sin uafhængighed som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2001/23, når den kompetence, der er overdraget til de ansvarlige for denne enhed inden for overdragerens organisationsstruktur — dvs. kompetencen til relativt frit og selvstændigt at tilrettelægge arbejdet i denne enhed i forbindelse med enhedens specifikke økonomiske aktivitet, og mere specifikt, kompetencen til at udstede ordrer og instruktioner, fordele opgaver til den omhandlede enheds underordnede arbejdstagere samt at bestemme brugen af de materielle aktiver, som enheden har til rådighed, og det uden direkte indblanding fra arbejdsgiverens andre organisationsstrukturer — i realiteten forbliver uændret inden for erhververens organisationsstruktur. Det forhold alene, at de øverste ansvarlige udskiftes, kan ikke i sig selv påvirke den overførte enheds uafhængighed, medmindre de nye

øverste ansvarlige råder over en kompetence, der sætter dem i stand til direkte at tilrettelægge aktiviteterne for arbejdstagerne i denne enhed og at træde i stedet for disse arbejdstageres umiddelbare overordnede i forbindelse med beslutningstagningen internt i enheden.

Sagens omkostninger

57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

En overført økonomisk enhed bevarer sin uafhængighed som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter, når den kompetence, der er overdraget til de ansvarlige for denne enhed inden for overdragerens organisationsstruktur — dvs. kompetencen til relativt frit og selvstændigt at tilrettelægge arbejdet i denne enhed i forbindelse med enhedens specifikke økonomiske aktivitet, og mere specifikt, kompetencen til at udstede ordrer og instruktioner, fordele opgaver til den omhandlede enheds underordnede arbejdstagere samt at bestemme brugen af de

materielle aktiver, som enheden har til rådighed, og det uden direkte indblanding fra arbejdsgiverens andre organisationsstrukturer — i realiteten forbliver uændret inden for erhververens organisationsstruktur.

Det forhold alene, at de øverste ansvarlige udskiftes, kan ikke i sig selv påvirke den overførte enheds uafhængighed, medmindre de nye øverste ansvarlige råder over en kompetence, der sætter dem i stand til direkte at tilrettelægge aktiviteterne for arbejdstagerne i denne enhed og at træde i stedet for disse arbejdstageres umiddelbare overordnede i forbindelse med beslutningstagningen internt i enheden.

Underskrifter